اصفهان امروز

روزنامه فرهنگی، اجتماعی با روش خبری - تحلیلی - اطلاع رسانی
بنیانگذار: عبدالمحمد اکبری | تاسیس: ۱۳۸۳
صاحب امتیاز: شرکت رسانه رویداد پارسی
مدیر مسئول و سردبیر: امیر اکبری
شنبه ۱۲ مهر ۱۴۰۴ / سال بیست و یکم / دوره جدید / شماره ۵۲۶۷ | 04Oct2025

نشانی: اصفهان، میدان آزادی، خیابان دانشگاه نرسیده به حکیم نظامی، کوچه شهید روحانی، شماره ۵
تلفن: ۳۶۲۹۳۷۵۰-۰۳۱ (ده خط) فاکس: ۳۶۲۹۳۳۹۲ - ۰۳۱
لیتوگرافی و چاپ: شاخه سبز توزیع: رویداد پارسی

امتیاز در رتبه‌بندی روزنامه‌های سراسر کشور
ضریب کیفی: ۸۴/۷ رتبه آگهی: ۱

آیین نامه اخلاق حرفه ای در لینک «درباره ما» سایت اصفهان امروز منتشر شده است.
www.esfahanemrooz.ir

عضو تعاونی مطبوعات، انجمن مدیران رسانه
@esfahanemrooz esfahanemrooz esfahanemrooz
www.esfahanemrooz.ir www.raydadiran.com

احیای میراث طعم‌ها و نقش گردشگری خوراک در توسعه اقتصادی اصفهان

• فاطمه کاویانی •

اصفهان، شهری با تاریخ و فرهنگ غنی، در اقدامی نوین و فرهنگی - گردشگری، میزبان رونمایی از ۱۰ غذای سنتی اصیل خود بود. این رویداد که با حضور استاندار اصفهان و فعالان حوزه گردشگری و صنعت غذا در هتل بین‌المللی عالی‌قاپو برگزار شد، گامی مهم در حفظ و معرفی گنجینه غذایی این استان محسوب می‌شود. غذاهای سنتی رونمایی شده، از جمله کله‌جوش، آش شوربا، بریان، خورشت ماست، قیمه‌ریزه و اشکنه، نه‌تنها طعم‌های فراموش شده را به یاد می‌آورند؛ بلکه هر کدام حامل داستانی تاریخی و فرهنگی هستند که پیوند عمیقی باهویت مردم اصفهان دارند. این اقدام ارزشمند، به‌مثابه پاسداشت میراث‌فرهنگی ناملموس و جلوگیری از فراموشی دستورهای پخت اصیل، نقش مهمی در حفظ هویت غذایی استان ایفا می‌کند. استاندار اصفهان، مهدی جمالی‌نژاد، در این مراسم بر اهمیت گردشگری خوراک به‌عنوان موتور محرک توسعه اقتصادی تأکید کرد و آن را سدشکنی برای عبور از مشکلات اقتصادی استان دانست. او گفت: گردشگری خوراک حوزه‌ای بسیار ارزشمند است که باید با بسته‌بندی و معرفی به‌روز و جذاب، طعم‌های سنتی اصفهان را به گردشگران داخلی و خارجی معرفی کنیم. جمالی‌نژاد همچنین بر لزوم استمرار و تداوم این مسیر تأکید کرد و یادآور شد که باوجود چالش‌های متعدد، باید با عشق و پشتکار برای توسعه گردشگری خوراک تلاش کرد. او همچنین به ظرفیت‌های چشمگیر استان در زمینه میراث‌فرهنگی، صنایع‌دستی، فناوری‌های سبز، کشاورزی دقیق و انرژی‌های تجدیدپذیر اشاره کرد و افزود که اصفهان «بهشت گردشگری پایدار» است. استاندار با تأکید بر استفاده از فناوری‌های نوین مانند هوش مصنوعی و دیپلماسی فرهنگی به‌عنوان ابزارهای توسعه گردشگری، خواستار استفاده از شبکه‌های اجتماعی و پلتفرم‌های جهانی برای معرفی بهتر جاذبه‌های استان شد. در همین راستا، مدیرکل میراث‌فرهنگی، گردشگری و صنایع‌دستی اصفهان، امیر کرم‌زاده، جای خالی غذاهای اصیل ایرانی در منوی رستوران‌ها و هتل‌ها را یک چالش مهم دانست و اظهار کرد که تاکنون بهره‌برداری اقتصادی شایسته‌ای از صنعت غذا صورت نگرفته است.

او افزود: استان اصفهان با تنوع گسترده غذاهای محلی، ظرفیت بالایی برای توسعه گردشگری غذاپایه دارد، اما این ظرفیت هنوز به‌خوبی معرفی نشده است. کرم‌زاده پیشنهاد داد که با اعمال مشوق‌هایی همچون تخفیفات مالیاتی و تسهیلات ویژه برای فعالان گردشگری خوراک، فرهنگ مصرف غذاهای اصیل ایرانی در استان تقویت شود. استاندار جمالی‌نژاد همچنین تأکید کرد که همه دستگاه‌های مربوطه باید توسعه گردشگری خوراک را به‌عنوان یک تکلیف ملی پیگیری کنند و از سرمایه‌گذاران این حوزه حمایت قاطع به عمل‌آورند. وی خاطرنشان کرد که مشکلات زیرساختی و مسائل ارزی که فعالان صنعت گردشگری با آن مواجه‌اند، قابل‌حل است و استانداری با جدیت در این زمینه ورود خواهد کرد.

تقدیر از فعالان گردشگری در هفته جهانی گردشگری

هم‌زمان با هفته جهانی گردشگری، استاندار اصفهان در آیین ویژه‌ای از تلاش‌ها و خدمات فعالان برجسته این حوزه قدردانی کرد. جمالی‌نژاد در این مراسم ضمن ابراز قدردانی از زحمات فعالان گردشگری، تأکید کرد که توسعه پایدار صنعت گردشگری، نیازمند همکاری مستمر و حمایت همه‌جانبه از این قشر پرتلاش است. او اظهار داشت: فعالان گردشگری، سفیران واقعی فرهنگ و هنر اصفهان هستند که با شور و انگیزه خود، این استان را به یکی از مقاصد محبوب گردشگری در کشور و جهان تبدیل کرده‌اند. استاندار افزود که مدیریت استان عزم جدی برای رفع موانع و تسهیل شرایط فعالیت فعالان گردشگری دارد و حمایت همه‌جانبه خود را از آنان اعلام می‌کند. این مراسم، علاوه بر ارج‌نهادن به دستاوردهای فعالان گردشگری، فرصتی بود برای بیان چشم‌اندازهای جدید توسعه گردشگری در استان، از جمله تکیه بر ظرفیت‌های بکر فرهنگی، تاریخی و طبیعت‌گردی اصفهان و گسترش گردشگری جامعه‌محور.

آینده گردشگری اصفهان؛ ترکیب میراث، نوآوری و اقتصاد

این رویکرد نوین در توسعه گردشگری اصفهان که تلفیقی از تاریخ، فرهنگ، فناوری و اقتصاد است، نه‌تنها باعث حفظ و ترویج میراث غذایی استان می‌شود؛ بلکه فرصت‌های اشتغال و رونق اقتصادی را نیز افزایش می‌دهد. با تمرکز بر گردشگری جامعه‌محور و معرفی جاذبه‌های کمتر شناخته شده، اصفهان مسیر روشنی برای تبدیل به یکی از مقاصد برجسته گردشگری پایدار در ایران ترسیم کرده است.

انرژی هسته‌ای؛ چگونه آب و برق را با هم تولید می‌کند

در کنار رآکتورها می‌توان تصفیه‌خانه‌های آب راه‌اندازی کرد تا علاوه بر تولید برق، بخش بزرگی از مشکل کم‌آبی کشور نیز برطرف شود.

به گزارش فارس، در حال حاضر آلودگی هوا یکی از معضلات مهمی است که کیفیت زندگی و سلامت افراد به‌ویژه در شهرهای بزرگ را به خطر انداخته است؛ این مشکل ناشی از استفاده بی‌رویه از سوخت‌های فسیلی برای تولید برق است و اگر جایگزینی برای آن در نظر نگیریم، این مسئله روزبه‌روز پیچیده‌تر خواهد شد؛ ازاین‌رو افزایش تولید برق هسته‌ای بهترین راهکار برای حل این مشکل به شمار می‌رود. هم اکنون بسیاری از کشورها از جمله آمریکا، چین و فرانسه جزو بزرگ‌ترین کشورهای تولیدکننده برق هسته‌ای هستند.

اکنون فقط ۳۰ کشور جهان به تولید برق با استفاده از نیروگاه هسته‌ای می‌پردازند؛ حدود ۴۰۰ نیروگاه هسته‌ای در دنیا وجود دارد که ۱۲ درصد برق را تولید می‌کنند و در کشور ما نیز نیروگاه اتمی بوشهر حدود یک و نیم درصد برق کشور را تولید می‌کند.

مجید توان‌پور، استاد دانشگاه در گفت‌وگو با خبرنگار فارس در اصفهان با اشاره به اهمیت تولید انرژی هسته‌ای اظهار داشت: برخی رآکتورها باقدرت پایین برای پژوهش طراحی شده‌اند، اما رآکتورهایی همچون نیروگاه بوشهر

قدرت بالاتری دارند؛ سوخت این رآکتورها پاک است و پسماند آن قابلیت فراوری مجدد دارد. وی افزود: نکته مهم این است که در کنار رآکتورها می‌توان تصفیه‌خانه‌های آب راه‌اندازی کرد تا علاوه بر تولید برق، بخش بزرگی از مشکل کم‌آبی کشور نیز برطرف شود.

این استاد دانشگاه تأکید کرد: در واقع، انرژی هسته‌ای قادر است هم‌زمان دو ناترازی بزرگ آب و برق را جبران کند.

حجت‌الاسلام‌والمسلمین موسی احمدی، رئیس کمیسیون انرژی مجلس شورای اسلامی هم می‌گوید: تا سال ۲۰۵۰ کشور ما نیز باید همسو با سایر کشورهای جهان در مسیر حذف سوخت‌های فسیلی حرکت کند و برای تحقق این مهم باید به سمت توسعه نیروگاه‌های اتمی و افزایش تولید برق هسته‌ای به‌عنوان انرژی پاک گام برداریم.

علی سامانی، معاون پژوهش، فناوری و نوآوری پژوهشگاه علوم و فنون هسته‌ای هم پیش‌تر اعلام کرده بود: بر اساس برنامه‌ریزی‌ها و اهداف تعیین شده در سند جامع راهبردی صنعت هسته‌ای تا افق ۱۴۲۰ باید به تولید ۲۰ هزار مگاوات برق هسته‌ای دست یابیم به این معنا که بیست درصد برق کشور توسط نیروگاه‌های هسته‌ای تأمین شود.

امضای توافق‌نامه طراحی آنتن سار راد ۲ در پژوهشگاه فضایی ایران

توافق‌نامه طراحی، ساخت و آزمون نمونه مهندسی زیرسامانه «سازه و مکانیزم آنتن» پروژه سار راد ۲، میان پژوهشکده مکانیک و پژوهشکده رانشگرهای فضایی این پژوهشگاه به امضا رسید.

به گزارش تسنیم، توافق‌نامه طراحی، ساخت و آزمون نمونه مهندسی زیرسامانه «سازه و مکانیزم آنتن» پروژه سار راد ۲، میان پژوهشکده مکانیک و پژوهشکده رانشگرهای فضایی این پژوهشگاه به امضا رسید. این توافق‌نامه در راستای تحقق اهداف کلان پژوهشگاه فضایی ایران و تقویت همکاری‌های پژوهشکده‌ای منعقد گردیده و حوزه فناوری آن به توسعه زیرسیستم‌های سازه و مکانیزم بازشونده آنتن در پروژه «سار فضاپایه ۲۰ متری راد» اختصاص دارد. بر اساس این قرارداد، پژوهشکده مکانیک و پژوهشکده رانشگرهای فضایی با بهره‌گیری از ظرفیت‌های علمی و تخصصی خود، نسبت به اجرای مراحل طراحی، ساخت و انجام آزمون‌های استاندارد فضایی این زیرسامانه اقدام خواهند کرد.

هدف اصلی از این همکاری، ارتقای فناوری‌های نوین در حوزه فضایی، بومی‌سازی دانش فنی مرتبط با سازه‌ها و مکانیزم‌های پیچیده ماهواره‌ای، و در نهایت رفع نیازهای راهبردی کشور در زمینه زیرسیستم‌های حیاتی پروژه‌های فضایی است.

آگهی دعوت مجمع عمومی فوق العاده نوبت اول

تاریخ انتشار آگهی: ۱۴۰۴/۰۷/۱۲

جلسه مجمع عمومی فوق العاده نوبت اول شرکت تعاونی کشاورزی خضرا دشت تیران راس ساعت ۱۶:۰۰ روز چهارشنبه مورخ ۱۴۰۴/۰۷/۲۳ در محل مسجد چهارده معصوم تیران، تشکیل می گردد.

* لذا از کلیه اعضاء دعوت می شود با در دست داشتن کارت و یا دفترچه عضویت راس ساعت مقرر در محل مذکور حضور به هم رسانید و یا وکیل/نماینده خود را کتبا معرفی نمایید.

* ضمنا به اطلاع می رساند که به موجب ماده ۱۹ آئین نامه نحوه تشکیل مجامع عمومی؛ تعداد آراء وکالتی هر عضو و هر شخص غیر عضو تنها یک رای خواهد بود و اعضای متقاضی اعطای نمایندگی، می بایست به همراه نماینده خود حداکثر تا تاریخ ۱۴۰۴/۰۷/۲۲ در محل دفتر شرکت تعاونی حاضر تا پس از احراز هویت و تایید وکالت، برگه ورود به مجمع را دریافت دارند.

دستور جلسه:

— تغییر تبصره ماده ۲۱ اساسنامه

هیئت مدیره

خودروهای کلاسیک ابزاری برای تنوع گردشگری

اصفهان امروز: روز گذشته گذر فرهنگی چهارباغ اصفهان میزبان خودروهای کلاسیک و آفرود بود. استاندار اصفهان در بازدید از همایش خودروهای کلاسیک و آفرود در گذر فرهنگی چهارباغ اظهار داشت: در روزهای آخر هفته گردشگری هستیم و شاهد هفته شلوغی با برگزاری رویدادهای گوناگون بودیم و امروز هم خودروهای کلاسیک و خودروهایی که در واقع برای گردشگری تجهیز و آماده شدند نشان از فعالیت‌های گسترده در زمینه گردشگری است. مهدی جمالی‌نژاد ضمن قدردانی از تلاش‌های صورت‌گرفته برای توسعه گردشگری، خاطرنشان کرد: تشکر می‌کنم از حرکت و خیزی که میراث‌فرهنگی استان اصفهان برداشتند و برای توسعه گردشگری در حوزه‌های مختلف و گونه‌های مختلف و همچنین برای شهرهای مختلف ما دارند برنامه‌ریزی و ارائه می‌کنند. این کار بسیار ارزشمندی است. جمالی‌نژاد سپس به وضعیت گردشگری استان در شرایط اقتصادی کنونی اشاره کرد و گفت: در این شرایط سخت اقتصادی می‌بینیم که ضریب ماندگاری مسافر و میزان مسافران ورودی ما خوشبختانه کاهش پیدا نکرده حتی در برخی از مقاطع افزایش هم پیدا کرده که همه این‌ها زحمات اداره کل میراث‌فرهنگی، گردشگری و صنایع‌دستی است. استاندار اصفهان هدف از حمایت از رویدادهایی مانند همایش خودروهای کلاسیک را تنوع‌بخشی به خدمات گردشگری دانست: امیدوار هستم با بستری که آماده می‌شود، با معرفی جذابیت‌ها و همچنین جاذبه‌های شهر اصفهان و داشته‌های شهرمان که این خودروهای کلاسیک یکی از آن‌ها هستند، بتوانیم تنوع گردشگری را برای ذائقه‌های مختلف مردم افزایش بدهیم.

اهمیت خودروهای کلاسیک و آفرود در توسعه گردشگری

مدیرکل میراث‌فرهنگی، گردشگری و صنایع‌دستی استان اصفهان در بازدید از همایش خودروهای کلاسیک و آفرود در گذر فرهنگی چهارباغ، بر نقش مهم این وسایل نقلیه در توسعه انواع گردشگری تأکید کرد. این همایش که به مناسبت آخرین روز هفته گردشگری برگزار شد، با استقبال گسترده بازدیدکنندگان همراه بود. امیر کرم‌زاده اظهار داشت: آخرین روز هفته گردشگری است و ما در چهارباغ اصفهان شاهد یکی از بهترین رویدادهای گردشگری هستیم؛ خودروهای کمپینگ، کاروانی و خودروهای کلاسیکی که در کل استان عضو مجموعه کانون اتومبیل‌رانی هستند گرد هم جمع شده‌اند و شهروندان شاهد خودروهایی با طرح و رنگ جذاب و کلاسیک هستند. او برگزاری این رویداد را نتیجه همکاری بخش‌های مختلف دانست و افزود: این برنامه به همت کانون جهانگردی و اتومبیل‌رانی، معاونت گردشگری و شهرداری اصفهان برگزار شده است و بسیاری از گردشگران ما از این فضا استفاده می‌کنند و یاد خاطره‌ها می‌افتند. مدیرکل میراث‌فرهنگی، گردشگری و صنایع‌دستی استان اصفهان در ادامه به اهمیت خودروها در انواع مقاصد گردشگری اشاره و تصریح کرد: خودروها در حوزه گردشگری اهمیت بسیار زیادی دارند و ما چه در مناطقی که بالاخره کویر هست، چه مناطقی که جنگلی یا کوهستانی هست، خودروهای مختلفی را داریم که خدمت گرفته می‌شود برای اینکه گردشگران ما استفاده بکنند و لذت ببرند. او این همایش را فرصتی برای معرفی ظرفیت‌ها خواند.

همایش ماشین‌های کلاسیک، فرصتی برای دعوت مردم به سفرهای به‌صرفه

در اختتامیه هفته گردشگری، همایش باشکوهی با حضور برخی از کلوپ‌های کانون جهانگردی و اتومبیل‌رانی استان اصفهان در گذر فرهنگی چهارباغ عباسی برگزار شد. رئیس کانون جهانگردی و اتومبیل‌رانی استان اصفهان، در این مراسم ضمن ابراز خوشحالی از گردهمایی گسترده اعضا گفت: خوشحالیم که امروز توانستیم در این مکان تاریخی و زیبا باهمت میراث‌فرهنگی، فرمانداری، استانداری و شهرداری، کلیه کلوپ‌های استان را گرد هم آوریم و یک همایش بسیار جذاب و دیدنی برگزار کنیم. احسان خوانساری ادامه داد: در این رویداد در این رویداد بیش از ۴۰ دستگاه خودروهای کلوپ کمپر کاروانی، کلوپ سافاری ۱۲۰ دستگاه، کلوپ خودروهای کلاسیک با ۲۰۰ دستگاه، موتورسواری گردشگری ۳۰۰ دستگاه و ۱۰۰ دستگاه دوچرخه‌سواری گردشگری حضور داشتند که نشانه‌ای از پویایی و علاقه‌مندی جامعه گردشگری استان است.

کتابخانه‌های ایران باستان؛ میراثی که تاریخ از ما پنهان کرد

یک باستان‌شناس و پژوهشگر ایران باستان گفت: شواهد باستان‌شناسی ثابت می‌کند ایرانیان باستان نویسنده داشتند و کتابخانه‌ها نقش کلیدی در انتقال دانش ایفا کرده‌اند

به گزارش مهر، علیرضا جعفری زند در نشست تخصصی با عنوان «رد پای کتاب و کتابخانه در ایران باستان» که شامگاه پنجشنبه در شهر کتاب بهار اصفهان برگزار شد، با اشاره به پرسش همیشگی محققان و علاقه‌مندان تاریخ اظهار کرد: چرا نام نویسندگان ایران باستان در منابع موجود ثبت نشده است؟ چرا وقتی از هخامنشیان سخن می‌گوییم، مورخان یونانی مانند هرودوت و ژنوفون را نام می‌بریم؟ ما باید شواهد باستان‌شناسی را بررسی کنیم تا به این پرسش پاسخ دهیم که آیا تاریخ‌نگاری در ایران باستان وجود داشته یا خیر.

مستندات هخامنشی نشان‌دهنده تاریخ‌نگاری در دربار

او به دوره هخامنشیان و آرشیو تخت جمشید اشاره کرد و گفت: در خزانه تخت جمشید بیش از ۷۰ هزار لوح به دست آمده که حدود ۳۶۰۰ لوح در باروی تخت جمشید کشف شده است. این الواح عمدتاً به ثبت مزد کارگران اختصاص داشت اما اطلاعات بسیار ارزشمندی درباره ساختار اجتماعی، مرخصی زایمان، پرداخت حقوق و زندگی روزمره کارگران ارائه می‌کرد. او ادامه داد: ملتی که این همه اطلاعات را ثبت می‌کند قطعاً علاقه به نوشتن و ضبط رویدادها داشته است. نمونه دیگر کتیبه بیستون است که داریوش در بند یازدهم آن اشاره می‌کند که پیروزی‌هایش بر دشمنان توسط تاریخ‌نگاران مستند شده و به ساتراپی‌های مختلف ارسال شده است. این باستان شناس افزود: متون داریوش حتی بر روی پاپیروس در مصر نیز یافت شده است. این امر نشان می‌دهد که ایرانیان باستان از ابزارهای نوشتاری متنوع برای ثبت رویدادهای خود بهره می‌بردند. او با اشاره به حمله اسکندر به ایران و حضور مورخان و نقاشان همراه وی گفت: موزاییک‌های به دست آمده در پمپئی، با مستندات هخامنشی تطابق دارند و نشان می‌دهند ایرانیان در مستند کردن تاریخ و رویدادهای مهم تبحر داشته‌اند.

دشواری حفظ متون پیش از اسلام و خط پهلوی

جعفری زند به دوران پس از اسلام پرداخت و اظهار کرد: پس از حمله اعراب، خط پهلوی به عنوان خط کفر تلقی شد و بسیاری از متون مکتوب از بین رفت. نمونه آن کتاب‌های پهلوی بود که توسط طاهریان و دیگر حکام محلی در نیشابور و مناطق مختلف جمع‌آوری و نابود شد حتی نسخه‌های نفیس مانند کلیله‌ودمنه نیز در معرض آسیب قرار گرفت. او افزود: ابن ندیم و همزه اصفهانی به‌عنوان منابع تاریخی به ما کمک می‌کنند تا ردپای این متون را شناسایی کنیم، اما نسخه‌های اصلی بسیاری از کتاب‌ها دیگر موجود نیستند. این پژوهشگر ایران باستان ادامه داد: در کاوش‌های باستان‌شناسی تا به امروز هیچ نسخه کاغذی یا پاپیروسی از دوران پیش از اسلام کشف نشده است، اما نامه‌ها و پوستنوشته‌های کشف شده در غار هستی‌جان دلیجان نشان می‌دهد ایرانیان با سواد و آشنا به نوشتار بوده‌اند.

کتابخانه‌ها و نقش آنها در ایران پس از اسلام

او با اشاره به کتابخانه‌های دوران اسلامی گفت: در دوران صفویه و قاجار، کتابخانه‌های متعددی در اصفهان وجود داشت. شاردن، جهانگرد فرانسوی، کتابخانه مدرسه چهارباغ را مشاهده کرده است که بسیاری از کتاب‌ها پس از یورش افغان‌ها نابود شدند. برخی از نسخه‌ها نیز به دست افراد محلی و یهودیان جمع‌آوری شد و به فروش رفت. جعفری زند اظهار کرد: این حوادث نشان می‌دهد که ایران همواره از حمله و غارت مصون نبوده و همین امر باعث از بین رفتن بسیاری از کتابخانه‌ها و آثار مکتوب شده است. او با اشاره به کتابخانه سارویه گفت: این کتابخانه در اصفهان تعداد زیادی پوستنوشته داشت که در زمان ابومشر بلخی و سپس حمزه اصفهانی گزارش شده است. بیشتر این متون به خط یونانی و پهلوی بوده و پس از مدتی به دلیل شرایط تاریخی و اجتماعی از میان رفته‌اند.

کاوش‌های باستان‌شناسی و اهمیت مستندات ایرانی

جعفری زند به اهمیت کاوش‌های باستان‌شناسی در شناخت تاریخ کتاب و کتابخانه اشاره کرد و اظهار کرد: کاوش‌های انجام شده در تپه اشرف، قلعه تبرک و دیگر نقاط اصفهان نشان می‌دهد که بسیاری از کتابخانه‌ها و متون پیش از اسلام در زیر خندق‌ها و تپه‌ها پنهان شده بودند. کاوش‌های نظام‌مند در ایران نسبت به کشورهای همسایه بسیار محدود بوده است. او افزود: در مقایسه با عراق، که دهها هیئت اروپایی و آمریکایی در حال کاوش هستند، ایران در این حوزه عقب‌مانده است و هنوز بسیاری از مستندات تاریخی و کتابخانه‌های باستانی کشف نشده‌اند.

این باستان‌شناس ادامه داد: با تمام این محدودیت‌ها، شواهدی وجود دارد که نشان می‌دهد ایرانیان باستان نویسنده و تاریخ‌نگار داشته‌اند. فردوسی در شاهنامه از خدای‌نامه‌ها استفاده کرده و آثارش بر اساس منابعی است که امروز موجود نیستند. این امر نشان می‌دهد که نوشتار و کتابخانه در ایران باستان نقش مهمی داشته است.

آموزش، نگارش و میراث‌فرهنگی ایران باستان

جعفری زند به نقش آموزش و کتابخانه‌ها در ایران باستان اشاره کرد و اظهار کرد: در دوران هخامنشیان، کودکان آموزش سوارکاری، جنگجویی و سواد می‌دیدند. در دوران اسلامی نیز مدارس و مساجد مانند نظامیه بغداد و اصفهان دارای کتابخانه بوده‌اند تا علوم مختلف تدریس و محفوظ بماند. او افزود: اوستا به‌صورت سینه‌به‌سینه حفظ می‌شد تا از نابودی در آتش جلوگیری شود و خط ویست دبیره نیز برای ثبت دقیق صداها و متون دینی ایجاد شد. این نشان می‌دهد که ایرانیان همواره به نگارش و حفظ دانش اهمیت می‌دادند. این باستان‌شناس تصریح کرد: باتوجه‌به یافته‌های باستان‌شناسی، متون تاریخی و شاهنامه فردوسی، می‌توان نتیجه گرفت که ایران باستان دارای تاریخ‌نگاران و نویسندگان بوده و کتابخانه‌ها نقش کلیدی در حفظ و انتقال دانش ایفا می‌کردند. اگرچه بسیاری از نسخه‌ها از میان رفته‌اند، اما ردپای نوشتار و کتابخانه در تاریخ ایران باستان قابل‌شناسایی است و پژوهش‌های آینده می‌تواند ابعاد بیشتری از این میراث‌فرهنگی را روشن سازد.

کتابخانه‌های ایران باستان و میراث گمشده

او اظهار کرد: بسیاری از آثار یونانی و رومی که در دوران هخامنشیان و پس از آن وجود داشته، امروز در دسترس نیستند و تنها از طریق نقل مورخان همچون آریستولیس و آریان می‌توانیم به محتوای آنها پی ببریم. حتی در یونان نیز تنها بخش اندکی از آثار به دست ما رسیده است و این وضعیت در ایران باستان نیز کمابیش مشابه بوده است. جعفری زند درباره دوران عباسی و تسامح مذهبی گفت: از زمان خلافت هارون الرشید تا مامون، زمینه رشد علمی و فرهنگی فراهم شد. ایرانیان و مسلمانان، زرتشتیان، یهودیان و مسیحیان در مناظرات علمی و فلسفی شرکت می‌کردند و این فرصت باعث ظهور دانشمندان و نویسندگان ایرانی شد. او افزود: این آزادی اندیشه تا دوره نهضت ایرانیا ادامه داشت و بعدها با آغاز جنگ‌های مذهبی و محدودشدن آزادی‌ها، تولید و نگارش آثار علمی و ادبی کاهش یافت.

تأثیر ترجمه‌ها و فرهنگ یونانی بر ایران

این پژوهشگر ایران باستان در بخش دیگری اظهار کرد: بسیاری از متون فلسفی و علمی یونان به زبان عربی ترجمه شد و در دوران عباسی به ایرانیان و دیگر جوامع منتقل شد. این مترجمان زمینه شکل‌گیری حکمت و دانش نوین در ایران و نیز پیشرفت علوم پزشکی، فلسفه و ادبیات را فراهم کرد. او افزود: کمبود منابع قدیمی‌تر باعث شد که نویسندگان و دانشمندان ایرانی بر ترجمه و بهره‌گیری از آثار یونانی و رومی تمرکز کنند.

کاوش‌های باستان‌شناسی و واقعیت‌های تاریخی

جعفری زند تأکید کرد که مستندات تاریخی تنها با کاوش‌های باستان‌شناسی قابل‌تأیید است همچنین یافته‌های باستان‌شناسی نشان می‌دهد بسیاری از آتشکده‌های ایران تا قرن چهارم هجری همچنان برپا بوده‌اند و تصور تخریب کامل آنها توسط اعراب درست نیست. همچنین یافته‌ها نشان می‌دهد که بقایای کاخ‌ها، تپه‌ها و آثار نظامی در اصفهان و دیگر نقاط ایران، اطلاعات دقیقی درباره سازمان و زندگی اجتماعی دوره‌های مختلف ارائه می‌دهند. او با اشاره به اهمیت حفاظت از آثار باستانی اظهار کرد: بدون مراقبت و بودجه کافی، بسیاری از کاوش‌های باستان‌شناسی آسیب می‌بینند و بخشی از میراث‌فرهنگی از بین می‌رود. این باستان‌شناس نمونه‌هایی از پروژه‌های نیمه‌تمام یا در معرض خطر اصفهان، از جمله زیرگذر عبدالرزاق و کاخ جهان‌نما را یادآور شد و بر نقش رسانه‌ها در جلوگیری از تخریب آنها تأکید کرد.